ПРОВИДІНЄ

Склад річей церковних доставить вам всі потрібні річи в церкві, школі і християньскій хаті. Пишіть до:

THE PROVIDENCE

275½ SELKIRK AVE.,

Winnipeg, Man.

— Чоловіче, а ти чого так зажурився? Не журися, не сумуй, а ліпше запренумеруйне собі „Вуйка", той нас розрадить і повеселить хоть би в якім горю.

„Вуйко виходить 2 рази на місяць. Передплата на рік 2 дол., поза Канадою 2.50. — Поодиноке число 10 ц. — АДРЕСА:

WUYKO

590 Pritchard ave.,

Winnipeg, Man.

ПОВѢДОМЛЕНІЕ.

Повѣдомляю комитетовъ всѣхъ православныхъ церквей въ провинціи Альберта, що 7. Іюля нового стиля, въ день Рождества св. Іоанна, скликуется собраніе священниковъ состоящихъ въ православной миссіи и всѣхъ комитетовъ православныхъ церквей съ цѣлои провинціи Альберты.

Мѣсто собранія назначается при церкви св. Михаила въ колоніи Сочава, 16. миль на полночь отъ мѣсточка Мундеръ. Прошу всѣхъ комитетовъ прибути на означенный день.

Благочинный Альбертійского Округа,

Священникъ Александръ Пыза.

50-ЛѢТНЫЙ ЮВИЛЕЙ ОСНОВАНІЯ МѢСТА ВИННИПЕГА.

Столица Манитобы, Виннипегъ, обходивъ дня 18 іюня торжественно свое свято, пятьдесять лѣтного своего существованія, якъ мѣста.

Выше сгаданого дня въ 11. годинѣ святочный походъ вырушивъ отъ Борд оф Трейдъ, найбольшои гали въ мѣстѣ, идучи головною улицею до Сен. Джан парку, а отки завернувъ назадъ до Бродвей Авеню. Походъ бувъ довгій на двѣ мили и тревав двѣ години заки онъ перейшовъ. Въ походѣ взяло участь близько 300 святочныхъ возовъ и 6 музичныхъ бандъ.

По бокахъ Майн Стриту приглядалося походу тысячи людей.

Походъ бувъ зложенний изъ преукрашеныхъ возовъ, всякихъ фирмъ и индустрій, якій мавъ характеръ пятьдесять-лѣтного розвою виннипегского промысла и техники.

Въ походѣ брала участь войскова сила и цивильни мѣстови организаціи съ милозвучною музыкою, котора приграла часъ отъ часу отповѣдни марши. Повѣвали Британскія и Канадійскія прапоры, въ рядахъ были тамборы, трубили въ трубы. Настрой надзвичайно урочистый, якого не скоро буде можно побачити.

Въ передѣ похода була представлена перва индустрія сыперодъ минувшости 50 лѣтной, а то: малія домики изъ дерева, в ихъ жителей, за нѣчатальный деревлянный возъ на двохъ высокыхъ колесахъ, которого тягнувъ, межъ двома дышлями понурый волъ, погоняемый старымъ фармеромъ.

Великое заинтересованіе робила перва виннипегска стриткара (трамвай), которои повостина похилялася въ тую сторону на калиноротѣ, въ котору больше цаперала вага. Изъ того воза то публика окъ за боки бралася изъ смѣху. Много було стародавныхъ предметовъ, при мѣровъ огневои сторожи, съ деревлянними стародавними приборами и ихъ одежою.

Найкраще возы були убраны Ітона, Електричнои Компаніи Гидро, Телефону и др.

Словомъ, цікави евентуальне могли бачити грандіозный прогресъ въ промыслѣ.

Въ ювилейном торжествѣ взяли участь Украинци мѣста Виннипега, котри доставили два преукрашени возы, Института „Просвѣта" и Хору „Канада". Первый возъ представлявъ украинскую хату, покрыту соломяную стрѣхою, а другій изъ членами хору „Канада", подъ управленіемъ проф. о. Е. Турулы. Хоръ „Канада" собраный подъ памятникомъ лорда Селкирка, подъ рагушомъ отспѣвалъ народни украинскія пѣсни к англійскія пѣсни.

Чудова погода надала еще больше величія такъ великому торжеству.

Виннипегъ есть найбольшимъ мѣстомъ въ заходной Канадѣ, яке нинѣ числить около 270 тисячь населенія, съ величезными каменицями и иншими будовлями, котре передъ лѣтами було маленькимъ Индіянскимъ селомъ.

Коли и слѣдующихъ 50 лѣтъ Виннипегъ буде такъ сильно рости якъ послѣднихъ 50 лѣтъ, то онъ можe дорівняти Чикагови.

ИСПРАВЛЕНІЕ ОПЕЧАТКИ.

Въ семъ номерѣ „Канадійской Жизни", сторона 3., статья „Въ Славномъ св. Троицкомъ Приходѣ Виннипега", произошла опичатка друкарская, въ 20. строчцѣ съ горы такая: „что но здѣсь в приходѣ", слѣдуе читать: „что все здѣсь въ приходѣ....".

Въ 38. числѣ 1924 года, въ „Канадійской Жизни" на стор. 6. произошла опечатка по ошибкѣ наборщика такая: вмѣсто слова „завѣшенію" слѣдуе читать „забвенію".

СКЛАДАЙТЕ И ШЛѢТЬ СВОЮ ЖЕРТВУ НА „К. ЖИЗНЬ"! ДАРОМЪ ЧИТАТИ ГАЗЕТУ НЕ ХОРОШО!!!

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ КНИЖОК І ИНШИХ РІЧЕЙ ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ.

Великий Кобзар	50ц.
Захар Беркут	25ц.
Тарас Бульба	25ц.
При стрілецькій ватрі	15ц.
Старорускі оповідания про о. Николая	5ц.
Огнем і мечем	15ц.
Велика европейська війна	20ц.
Чернигівка	25ц.
Залізний сонник	30ц.
Всесвітна історія	75ц.
Статут, як закладати читальні	10ц.
Найкрасший образ Т. Шевченка	15ц.

Рівнож масмо молитвенники і т. п.

Пишіть до:

THE LIFE PRESS CO.
590 Pritchard ave. Winnipeg, Man.

Телефонъ Ст. Джан 4351
Д-р. Г. НОВАК
(M.D.,C.M.)
Лѣкарь и Хирургъ
Урядовіи годины: отъ 11—12 рано; пополудни отъ 2—5 и отъ 7—9 вечера.
Въ всякихъ болѣзняхъ дается помощь. Удавайтесь до:
DR. G. NOVAK
459 Selkirk Ave., Cor. Powers
Winnipeg, Man.

Набудьте Собі Фарму Там, Де Корисно.

Кенедіен Пасифік дає в околиці Піджеон Лейк, Алта. фарму на чотири роки до даремного уживання, а відтак на оплату на 34 роки. Знаменита земля на мішане господарство.

ОТСЕ Є ВАША НАГОДА. — ПИШІТЬ ДО:

M. E. THORNTON, Supt. of Colonization Dept.,
Room 99, C. P. R. Station, WINNIPEG, MAN.

АРТИСТИЧНА ПЕРЕПЛЕТНЯ КНИЖОК.

Отсим повідомляться, що АРТИСТИЧНА ПЕРЕПЛЕТНЯ КНИЖОК, яка була перше п. ч. 275½ Селкірк ул. зістала на днях перенесена п. ч. 590 Прічард Аве., де дальше веде інтерес.

М. І. СОХАЦЬКИЙ
590 PRITCHARD AVE., WINNIPEG, MAN.

КОЖДИЙ

фармер повинен читати „ГОСПОДАРЯ". Се є одинокий фармерський журнал в українській мові в Канаді і Зл. Державах. Річна передплата виносить $1.50. На оказове число присимо прислати 3 ц. марку. — Хто тепер пришле передплату, той ще сеї осени дістане зернята насіння слив, яблінок або орнаментальних деревець. — Пасічники дістануть насіння медодайних ростин.

ПИШІТЬ СЕЙЧАС НА АДРЕСУ:

Hospodar
P.O. Box 1616 Winnipeg, Man.

Rt. Rev. Bishop Budka
511 Dominion St.

CANADIAN LIFE

ОРГАНЪ ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРКВИ ВЪ КАНАДѢ.

VOL. III. — № 40. WINNIPEG, MAN., JULY 12. 1924 ВИННИПЕГЪ, МАН., 12-го ІЮЛЯ, 1924. Ч. 40. — ГОДЪ III.

ВЫСОКОПРЕОСВЯЩЕННѢЙШІЙ МИТРОПОЛИТЪ С. АМЕРИКАНСКІЙ И КАНАДІЙСКІЙ ПЛАТОНЪ ПРИБЫЛЪ 10. ІЮЛЯ ВЪ Г. ВИННИПЕГЪ, КАНАДА.

Митрополитъ Платонъ есть одинъ изъ самыхъ старшихъ и популярнѣйшихъ Іерарховъ Русской Православной Церкви. Его имя извѣстно православному народу въ С. Америкѣ и Канадѣ около 23 лѣтъ, т. н. 1907 году Онъ уже состоялъ Архіепископомъ, т. е. Главой, Православной Церкви въ С. Америкѣ и Канадѣ, какъ преемникъ по каѳедры Архіепископа Тихона, нынѣшняго Патріарха Всероссійскаго.

Высокая ученая степень Доктора Богословія и доброта благородства Его сердца, создали Архіепископу Платону славное имя и завоевали всеобщее уваженіе и любовь даже среди Американцовъ.

Покойной президентъ Вильсонъ былъ лично знакомъ Владикѣ, и послѣдній пользовался уваженіемъ первого.

На протяженіи свыше 25 лѣтняго своего іерархическаго служенія Митрополитъ Платонъ занималъ самое почетное мѣсто въ средѣ православной іерархіи Русской Православной Церкви. Какъ Докторъ Богословія, Владыка Платонъ становится Ректоромъ Кіевской Духовной Академіи.

Какъ самый дѣятельний и любимый народомъ Іерархъ Владыка Платонъ народнымъ голосованіемъ избирается отъ всей Русской Православной Церкви членомъ-депутатомъ въ 1-ю Государственную Думу.

Въ 1905 году во время революціальнаго движенія Владыка Платонъ защищаетъ Евреевъ отъ погромовъ в Кіевѣ.

Въ 1907 году Владыка Платонъ пріѣзжае въ Америку какъ Архіепископъ Сѣверо-Американскій и Канадійскій. Послѣ 7 лѣтъ безпрерывнаго служенія въ новомъ краѣ, онъ назначается Архіепископомъ Кишиневскімъ и Хотинскимъ (Бессарабскимъ), а затѣмъ вскорѣ Экзархомъ Грузіи, а въ 1917 г. уже по возстановленіи патріаршества на Руси, единогласно избирается духовенствомъ и міряпами на Одесскую каѳедру. Для реконструкціи церковныхъ дѣлъ въ Америкѣ пришедшихъ въ упадокъ вслѣдствіе появленія здѣсь агентовъ большевицной Живой Церкви, Митрополитъ Одесскій и Херсонскій Платонъ указомъ святѣйшаго Патріарха Всероссійскаго отъ 20 Сент. 1923 г. освобождается отъ Одесской Митрополіи и назначается снова въ Америку въ качествѣ Патріаршаго замѣстителя и Управляющаго Американской Правосл. Церкви.

Въ виду натиска со стороны живцовъ (новая секта въ Россіи) старающихся обманнымъ способомъ захватить управленіе Прав. Церкви въ Америкѣ и Канадѣ созывается Церковный Соборъ въ г. Детройтѣ, С. Штатахъ, 2 — 4 Апрѣля, 1924., гдѣ духовенство и народъ постановляють разъ на всегда признать Владыку Платона постояннымъ пожизненнымъ законнымъ Главою церкви, Митрополитомъ всея Америки и Канады.

Объ этомъ соборномъ постановленіи доведено было до свѣденія святѣйшаго Патріарха Тихона и всѣхъ Восточныхъ Правосл. Патріарховъ и Главъ Автокефальныхъ Православныхъ Церквей во всемъ мірѣ, а также сообщено було объ этомъ и Г-ну Президенту Сѣверо-Амер. Соед. Штатовъ и Канадійскому Правительству.

Умудренный жизненнымъ опытомъ, Владыка Митрополитъ Платонъ уже доказалъ на дѣлѣ, что чаянія народныя не были напрасны. Его Высокопреосвященству до сего времени уже удалось твердой рукой направить корабль Православной Церкви въ Соед. Штатахъ Сѣверной Америки по вѣрному пути церковно-исторической жизни. Его пріѣздъ въ Канаду служить таковымже доказательствомъ архипастырскаго попеченія о любимыхъ имъ Его чадахъ Православной Церкви въ Канадѣ.

УКРАЇНЦІ ПРЕДМЕТ ГРИЗОТИ.

Не так дуже давно большевицьке і румунське правительство гризлося за українську Бесарабію. Гризота набрала була так великого напруження, що здавалося, що ось ось уже прийде до війни. З румунського боку Дунай був чинно підмінований, а по обох боках Дністра стояло большевицьке і румунське військо, готове кождої хвилі до кровавої розправи. Словом, війна висіла на волоску, а в атмосфері пахло порохом.

Для уникнення кровавої розправи була скликана до Відня конференція з обох сторін, яка мала полагодити ті непорозуміння, кому правно мала належати Бесарабія, але вона не принесла большевикам бажаних результатів і Бесарабія таки осталась при Румунії, як і була. Що вдержало воєнний настрій зі сторони большевиків, докладно не знаємо, але знаємо, що зараз по розбиттю сеї конференції воєнні арсенали (річи до війни) румунської держави недалеко Букарешту вилетіли в воздух, при чім мало що не погинув сам король Фердинанд. І як можна здогадуватися, то як би не Бесарабія, румунські воєнні арсенали не мали би причини вилітати в воздух.

Не тільки такий неприхильний настрій панує межи Союзом Соціялістичних Радянських Републик і Румунією. Такий самий, або ще острійший межи С.С.Р.Р. і Польщею ізза Галичини, Волині, Холмщини, Полісся і Білоруссі. Польща за всяку ціну бажає сі краї на віки задержати для себе, а поза ними загарбати ще й Київ, а там дальше посунутися аж до Чорного Моря, щоби мати вихід на Середземне море. Є се її вікові традиційні змагання, без яких вона не може істнувати як велика держава. А знов большевицьке правительство розуміє противно. Воно думає, що коли Київ находиться в його посіданню, то після історії і традиції повинні і Карпати належати до него, далеко поза ними, аж до ріки Тиси і Дунаю, бо се спадок колишнього київського князя Ярослава Мудрого, котрий по словах літописця Нестора, сказаних в „Слові о полку Ігоровім": **„Суд творив аж по Дунай"**. Треба конечно якоїсь серіозної зачіпки, що одній стороні посунутися до Чорного Моря, а другій поза Карпати.

І та зачіпка находиться....

Минувшого місяця большевицькі аранжери в Кремліні вигукували протест проти Польщі, який обстоює за тим, щоби Польща перестала переслідувати православну віру в своїх межах. Ноту, чи сей протест підписав Чічерін, міністер закордонних справ, а оперта вона на рижськім договорі, в якім гварантуєся права національним меншостям в Польщі. Польща знов з свого боку закинула большевикам, що й вони переслідують релігію в своїх „републиках" тай не шанують ніяк права національних меншостей. Виходить так, що і Польща і большевики не придержуються своїх приречень підписаних в трактатах, однак одні другим диктують високу справедливість, котрої очевидно жадна з них не придержується.

Та се пока що паперова перепалка „Русінов і Малоросов", котрих і Польща і Радянська Федерація за всяку ціну хотіли би мати під собою і тому ми Українці є **предметом гризоти!** Та гризота скорше чи пізнійше стане острійшою і прийде до кровавої розправи, в котрій потерпимо таки ми, ті самі „Русіни і Малороси".

А що-ж на се „Русіни і Малороси"? Вони і дальше жеруться межи собою за те, хто має стояти напереді національного руху: Петлюра, Махно, Петрушевич, чи большевицький тріюмвірат з Раковським на чолі та який має бути устрій державний? А народної єдности як не було, так і нема. Нема збитого фронту, одностайної і одноцільної думки, а за те є каша, замішання, так що і годі зрозуміти хто в тім винен.

Виходячи з того заложення, то як би там не було, нас Українців з Галичини, Буковини і Басарабії, за котрих ще в царські часи вела острі перепалки Австрія і Росія, повинно обходити одно, а саме, щоби належати до Великої України, для того, щоби всім бути разом в одній державі. В такім разі змож буде легче урегулювати свої внутрішні відносини. Тоді безуслівно не буде „Русінов і Малоросов", а будуть тільки „Малороси" або Українці, котрі на федеральних правах з С.С.Р.Р. або цілком самостійно уформують своє державне становище.

Другими словами сказавши, ми хочемо збудувати Українську Державу, але без большевиків, бо ми очевидно переконалися, що з ними ніяк не можна входити в ніякі зносини. Є се руйнуючий елемент, який узурпаторським способом прийшов до власти і лише держиться при нім за помочию штика.

„Еге, але де та Україна є, щоби так чи інаше орієнтуватися на неї, як ніхто з держав її не признає" — скаже дехто.

Тим бо й ба! Колиби була Україна признана державами, тоді й орієнтація готова! І дурак тоді потрафить зорієнтуватися та взяти готове, коли хтось другий здобув. Ні, здобувай сам свою кріпость, а тоді будеш великим генералом!

Хотяй української держави не признано „сильними світа", то се ще факт, що її нема. Коли є український нарід, то і земля, котру він посідає, належить до него і він а ніхто инший має нею розпорядити. І за **те, чого нема, не може ніхто побиватися, коли-ж за Бесарабію, Галичину і Буковину побиваються Поляки, Румуни і більшевики, то видно, що вона є.**

Гризлися наші сусіди за нас Українців ще з перед воєнні часи, гризуться за нас і тепер і будуть гризтися аж доки ми не положимо самі тому конець тим, що скажемо їм: **Ми є ми. Ні пядь нашої землі нікому....**

П. Б.

Богослужебна Мова.

Богослужебна мова, се одна з найважнійших річей в церкві. Нею висказуєсь молитви до Всевишнього, як рівнож нею підноситься духа до Господа і накінець, нею одушевляється і виляхотнюється чоловіка. Кажучи взагалі, то богослужебна мова в церкві і молитві є всім, бо впливає на чоловіка в висшім значінню того слова.

В Болгар, Сербів, Великоросів, Українців та инших Славян панує при Богослуженню старо-болгарська, або старо-славянська мова, себто ся мова, в котрій нині правляться всі богослуження. Отся мова в Славян заняла місце в церкві від тоді, від коли вони стали християнами. Є се мова така, якою ніхто з Славян не говорить, однак на причуд в Богослуженнях вона є дуже одушевляюча та ванесла.

Коли слухаєш прикліпно Євангеліє в старо-славянській мові, тоді здаєся, що сею мовою Христос і апостоли говорили і в сій мові молилися. Церков за цілі віки свого істновання доповнила отсю мову небесним життєм і тому вона являєсь такою гарною і ванеслою. Поза сею мовою для православних Славян, як також уніятів Українців здаєсь нема другої мови, котра би так мило промовляла до души. Жива народна мова хоч краща, але те, що нею буденні річи в щоденнім життю говоряться, ужити її для Богослуження і молитви виглядало на саму згадку якось так гей коли би нею мали образити висшу інстанцію, а молитву і Богослуження зробити буденними балачками. Тому доси роблено мало заходів в тім напрямку, щоби викинути з церкви старославянську мову, а заміняти її живою народною мовою.

Не тільки всі Славяне, а з осібна ми Українці молимось на старославянській мові та вживаємо її у богослуженнях, і всі инші народи моляться на мовах, котрих зовсім не розуміють, або дуже мало.

Так приміром Греки моляться в своїх церквах старо-грецькою мовою, котрої народ зовсім не розуміє. Епископали, себто Англійці (не католики) моляться також на старо-англійській мові, котрої Англійці не розуміють. І Сиро-Араби також моляться та всі богослуження відправляють на старо-халдейській мові, котрої майже не розуміють.

Тепер на хвильку придивімся до римо-католицької церкви, на якій мові вона відбуває своє богослуження? У латинській мові, котрою жаден нарід на світі не говорить і котра є евентуально мертвою мовою. Коли Славяни, Греки, Сиро-Араби та Англійці таки бодай що то розуміють мову свого богослуження, то римо-католики рішучо свого богослуження не розуміють.

Італійці, Французи, Англійці, Поляки, Німці, Іспанці і всі инші народи, котрі належать до римо-католицької церкви, від латинської мови стоять так далеко, як небо від землі, а мимо сего вони не тільки толерують латинську мову, котрої зівсім не розуміють в своїй церкві, але шанують її як начальну і святу мову. Просто треба подивляти зручність римо-католицької церкви, як вона могла успокоїти душу своїх мілйонів вірних і надати мертвою мовою таку сильну повагу до своєї церкви! Се щось таке велике, чого жадна інституція діпняти доси не могла.

Мало зрозумілу, або зівсім незрозумілу мову в богослуженях шанують народи тому, що тими мовами, хоч вони є мало, або зівсім незрозумілі, надаєся авторитет церкві. Ними непереривався звязи церковної давнини і традиції, причім символічно заявлєсь церковну вічність і її незмінчивість.

Після здорового розуму таку засаду церкви треба признати на місці. Ми знаємо, що мова постійно зміняєсь, а навіть поодинокі округи та провінції де чим ріжнять свою мову. Приноровляти до сеї живої народної мови богослуження, було би цілком невідповідно. Приміром Українці

мусіли би мати окремі церковні книжки і богослуження на Лемківщині, окремі за Карпатами, окремі на Буковині і т. д. А в тих помішаних селах на Буковині та Галичині, де Українці живуть разом з Румунами та Поляками, в наслідок чого їх мова зістала сильно зіпсута, треба би ще дитось инакших Богослужень. Таким робом, коли би приноровлювати до сих мов богослужение, церков коли би допустилась до сего, перестала би бути світовою організацією, а чимось таким ізмінчивим єством, як все инше, плуг, борона, мотика, що відповідно до часу уліпшуєтся. Дотично сего, вона стала би точною непорозумінь і не була би тою загальною інституцією, що вяже в одно тіло всіх вірних.

Зі всіх церков на світі поза православною, уніятською, римо-католицкою, а навіть поза всіми поганськими церквами, найбільше приноровляється до щоденного життя кожда протестантська церков, будь вона в Америці, чи Европі.

Протестантська церков іде на встрічу всім народнім щоденним вимаганням. Вона за всяку ціну хоче задоволити публику свою, яка стоїть при її дверах. Для всіх мов вона отворила на розтвір двері, аби вірні її грунтово зрозуміли і тому богослужения, які вона має, провадяться на ріжних народних мовах, а навіть говорах.

І що-ж ми в наслідках сего бачимо? Бачимо сильне церковне роздроблення! Коли би таке дрібне церковне роздроблення ми бачили в католиків, православних або поган, то нас би се не дивувало. Ми сказали би, що те роздроблення є причиною того, що народ не розуміє грунтовно своєї біблії та своїх богослужень, отже мусить колотися на часті. Але яке оправдання свого постійного дроблення можуть поставити протестанти, таж в них все зрозуміле? Ба, тут і сук!.... І розуміють і діляться! Дивна інституція. Коментарі злишні.

На думку великих православних і католицьких мужів, цілість церкви полягає не в тім, щоби приноровити Богослуження до щоденної кождоколоніяльної мови, говорів та нарічей, але на вірі і повазі до церкви. Сю справу розуміють добре також і протест. церковні мужі, але задалеко заїхали і нині ломлять собі голови над тим, як дальше провадити ті церковні недобитки. Вони вказують на то, що ніби і православні і католики дещо діляться, однак дають собі таке питання, що, коли протестантській церкві буде 2000 літ, як сим церквам, то вона так роздробиться, що жаден рахмістр не всилі буде почислити секти та зрозуміти ріжниць.

У всіх галузях людського життя є конечна потреба вперед зрозуміти, щоби повірити, прим. в математиці 2x2 є 4 і т. д., то в церкві зовсім наоборот. Православний і римо-католик мало, або зівсім не розуміє Богослужение, вірить в него, а враз із ним і у все, що з ним тісно звязано і не ділиться від прочої церкви, а протестант хоч розуміє грунтовно своє Богослужение, мимо сего творить окрему секту, себто відпадає від церкви. Так в безконечність.

З окрема що до православних народів Сходу, то богослуження церковні хоча є незрозумілі для вірних грунтовно, то вірні шанують його. **Вони більше вірять в них, як розуміють** і на тлі тої віри підносять свою душу до Всевишнього. Вони вірять, що ті Богослуження є натхнені церквою першими початками християньства. Вони вірять також, що в сій церкві є Боже вдохновенне і се для них в повні вистарчає.

У всякому разі віра завше стоїть вище як розуміннє, бо розуміннє завше хитається під впливами судьби часу і обставин, а віра є вічна, на котру судьба і час не можуть ділати, або дуже мало.

П. Б.

ЗЄДНАННЄ СВ. БОЖИХ ЦЕРКОВ.

Найбільша на світі ідея, се ідея церковна, бо жадна друга ідея не є така благородна і така ванесена, як ідея церкви. А чому вона така, — то нам відомо. Тому, що її поручив церкві Божественний Спаситель Ісус з Назарету. Її Він поручив церкві і за неї Він зістав розпятий на Голгофті.

Ідея церкви є тим неорівнанна, що кличе нарід до поправи, до чесного і богобойного життя; кличе до любови, згоди і зєднання всіх в одно Христове царство, котре на першу чергу репрезентує церква.

Коли згоду, братерство і любов іноколи проповідують другі організації, то треба незабувати, що вони зачерпнули сі золоті перли з церкви, отже признанне за сі золоті перли кинуті з її амвони належуться також церкві! Впрочім коли би церква розмірно своєї сили не проповідувала любови і спокою на земли, себто коли би тої любови і згоди не було між народами яко суть, то безуслівно на світі було би далеко більше кровопролитте і опуства, чим тепер є. Коментарі злишні. А тоді при вічнім неспокою народніх мас та при грандіознім шубравстві не моглаб розвиватися жадна народна робота. Бо де вічний хаос, там жадна робота неможлива. Кожда руїна є плодом неоганованого хаосу.

Коли-ж ми бачимо незгоду в християнських державах, то незабуваймо на те, що вони в міру слабих впливів церкви на народні маси, і запитаймо себе, чи ми коли пробували помагати церкві в тім напрямку, щоби вона мала благородні впливи на народні маси більші як тепер. Ріжні наклепи і пересуди та антигонізм вимірений в сторону церкви, є очевидним завдатком того безідейного хаосу, який потягає за собою наслідки руйновання фізичного і морального. Тому годі церков, як інституцію посуджувати за те, чому між християнами не запанувала справдішна любов і згода. Ясно, що вона не може запанувати в цілім значінню того слова, наколи члени церкви (а членами церкви повинні бути всі люди) будуть шкодити церкві.

Церков православна завше проповідувала згоду і любов. Се був її основний предмет і поза межі сего великого предмету вона не виходила. Коли-ж хто з політичних причин, напрямком її був невдоволений і мусів відпасти від її тіла, то безглуздно робив, коли старався її розбивати і відтягати людей від неї, бо тим він деморалізував людей, чим засуджував на смерть не церков, як інституцію, але любов і згоду, якої так дуже потрібно навіть тому, хто вимірував свої неоправдані атаки.

Маю на думці релігійний роздор, який перед пару літами виринув в Канаді, в Христовій виниці, відомий під назвою „карпаторуської церкви", на чолі котрої стоїть відомий цілій Канаді Филиповський і церкві так званій „української православної", на чолі котрої стоїть д. В. Свистун.

Одна і друга отся церква окликала себе православною. О скільки вони є нами з догматичного і канонічного боку, не хочу цитувати за для браку малого обєму часопися, але як воно не льогічно і смішно виглядає, що вони не так давно з яйця вилупилися, а вже молять Господа в літургіях **„о зєднанню святих Божих церков"**.

Просять Бога, щоби другі церкви з ними зєдналися, а про те, що то вони самі відкололися від церкви, в якій хрестились і до якої формально чи безпосередно належали, не хотять зєднатися з нею.

Зсего видно, що ідея в них не християнська, і що в них на переді не Христос, але політика, котрій вони стали виразно на службу. А щоби мати при собі нарід, бють тоді на ту церков, в котрій перше були.

Така політика очевидно не видержує критики. Бо коли церковну єдність роздирають атеісти, то не диво, але диво „християнам", котрі розбивають християнство; дивно „православним", що православіє розбивають. ***Се дивно і то дуже!***

Коли „православні" так але розуміють „зєднанне св. Божих церков", то що думати тоді про православних? І чи-ж диво, що церков тратить впливи на народні маси і не сповняє тої високої задачі, котру уложив на її рамена Христос.

Святі Вітці церкви завше стояли на тому становищи, що церква має стояти вище всякої політики. Коли би церков мала находитися у вузеньких провінціональних рамцях, вона очевидно не могла би була поширитися на всі нації світа і винеситися понад всякі організації і інституції. Та в нас стали розуміти церков дуже вузенько, а що більше виставили політику вище церкви і Христа.

Зрозуміло річ, що церков мусить пікуватися також і народними справами. А коли вона не може задосить учинити в народних справах, то лише тому, що не тільки чужі, але й свої видали її енергічну боротьбу, чим дуже спиняють церков в народній роботі. Отже не церковна вина в недописанню народної роботи.

П. Б.

ПРИЯЗНЬ.

Приязни ти не зраджуй ніколи,
Сей скарб шануй завше во вік,
Хай царить Приязнь в души як море
Будеш великий чоловік.

Бо на життю недоля завзята,
Розпуки, сльози та горе,
Не лишай їм на іграшку брата,
Хай сам він з ними ся боре.

Щирість і Приязнь — два побратими
Тоді, як віра є сильна,
Аж тоді ми будемо щасливі,
Як буде Приязнь спільна.

Коли чуття є близькі до себе,
А також взаїмна любов,
Як вірний товариш є в тебе
Що з всім ділитися готов.

Там де усі стоять за одного,
А один стоїть за усіх,
Лише там шукай мужа святого,
Лише там Приязнь і успіх.

Щаслива та сторона на світі,
Де люди в приязни живуть,
Де тепла любов, як сонце в літі,
Там пересудів не чуть.

Лише там царить Приязнь докола,
Де приязни батько дітей вчить,
Там і добра все повна стодола,
Там гарно і весело жить.

Тому Приязни не зраджуй ніколи!
Завше сей скарб шануй во вік,
Хай вона царить в души як море,
Будеш великий чоловік.

П. Божик.

„КАНАДІЙСКАЯ ЖИЗНЬ"
Органъ Православной Церкви въ Канадѣ.
Выходитъ 2 разы въ мѣсяцъ.
Предплата въ Канадѣ $1.50, въ Соед. Штаты $2.00 въ годъ.
И. Бѣлецкій, редакторъ.
Адресъ Редакціи:
"CANADIAN LIFE"
590 Pritchard Ave., Box 3598 Winnipeg, Man.

"CANADIAN LIFE"
Organ of Orthodox Church in Canada
Subscription in Canada $1.50, and in foreign countries $.2.00 per year.
Advertising rates on application.
Address:
"CANADIAN LIFE"
590 Pritchard Ave., Box 3598 Winnipeg, Man.
PHONE J. 5577

Митрополит Платон в. Канаді.

Хто є Митрополит Платон, не треба богато говорити. Всі ми знаємо, що православна паства в Злучених Державах і Канаді — се паства з ріжних народів зложена: — з Росіян, Українців, Сербів, Болгар, Македонців, Греків, Румунів, Ескімосів, а навіть Американців. Крім культурних і расових ріжниць панують ще й льокальні або провінціональні ріжниці між вірними, як іменно між угорськими, галицькими і буковинськими Українцями, всім треба якось догодити, всіх порадити. І хто знає расову відразу народа до народа, тому ясно стане, як мусить бути тяжко згаданому Єрархови управляти сими народами.

Митрополит Платон є другим наворотом в Америці. Безсторонно кажучи, коли Він був першим наворотом Епархія стояла досить високо. Розбиття на партії не було ніякого, Він умів якось так запобічи лиху, що паства становила одну цілість. По нім, коли Він зістав покликаний в Старий Край, а Його місце заняв архиеп. Евдоким, в Епархії наступив розклад. Виринули індивідуальні ріжниці та всякі провінціоналізми, котрі стали непогамовано поборювати себе, що, конечно відбилося некорисно на Христовій виниці.

Митрополит стоїть тепер серед сих бурливих филь і робить розважні заходи помирити сторонництва, щоби опять Невісту Христову поставити перед світом одноцільною красавицею. Прапору єдности церкви не похиляє в діл, хоч дують сильні вітри і грохоче в хмарах. Чи задержить Він в горі Христового стягу, залежить від самого народу, як він зрозуміє значіннє церкви. Бо так як генерал не виграє війни, наколи не буде мати достатком воєнних арсеналів і вірности воїнів до него і до своєї вітчини, так і Єрарх прапору Христового не додержить в горі, наколи духовенство і вірні не станууть збитою масою при своїм Єрархови.

Поява Митрополита Платона в Канаді має ту саму ціль, що обсервація військ главно-командуючого генерала на боєвих полях. Він обсевує лише головні центри місійні та відбуде Церковний Собор (Зїзд) в Вінніпегу, на якім будуть репрезентувати поодинокі кольонії священник і делегат.

Положеннє нашої церкви в Канаді находиться під теперішну пору страшно захитане. Сім противних релігійних добре зорганізованих груп видали її безпощадну війну, однак ми віримо, що згаданий Єрарх змоцнить її становище, а може Він знайде спосіб менше ворожі кола помирити з нашою церквою на почві компромісу.

В кождому разі поява Владики Митрополита в Канаді дуже пожадана. Обручниця Христова принимає Його отвертими раменами, а ми з свого боку витаємо Його кріпким окликом: Витай нам Владико!

Церковний Собор.

Ісус Христос дав народам науку або закон, як народи повинні жити, аби сповнити Його волю і приподобатися Йому. Се була головна ціль Господа Бога задля котрої Він зіслав на землю свого Єдинородного Сина Ісуса Христа. Задля сеї цїли Ісус Христос був опльований і страшно перетерпів. Иншої цїли кромі сеї не було.

Але Ісус Христос не дав способу, як органіаувати церков, як творити громади, як їх застосовувати до церкви, та як поборювати церковних а тим самим і Христових шкідників. Христос дав те, що є найвищим, а спосіб організовання церкви і все проче, котрого треба для того, щоби Його наука задержалася полишив своїм наслідникам. Апостоли вже самі від себе виконали, бо так їм впрочім припоручено: „Аще звяжете на земли, буде звязане і на небі, і аще розвяжете на земли, буде розвязано і на небі (Матв. 18, 18).

Се „вязанне і розвязанне" дотичить також і до організовання церкви і всего того, що є тісно звязане з церквою і вірою.

Христос учив у жидівських синагогах, учив з моря, учив і під голим небом, а се тому, що не було ще вірних, котрі би побудували церков — будинок і все, чого треба для неї. Але так раз на завше не могло бути, отже виринула потреба, щоби мати свої будинки і сталі люди до сповнення функцій віри і науки та проповіди. Про се все треба вірним було подбати, бо сталі люди, себто священники, котрі справу віри піддержують духом Христової науки та церковні будинки і все инше се робиться переважно на користь вірним, а не кому иншому.

І зараз таки по Вознесенню Христовім, на Зелені Свята починаєсь організація вірних в окрему громаду в Єрусалимі, котрих сягає 2000. Певна річ, що треба було вже і церковних будинків і т. д.

Та з ходом церкви виринули ще й елементи проти церковні, або хибно церковні, котрі справу віри і Христової науки зле толкували, отже проти них треба було виступити і їх поборювати, бо вони були ложні. Тому се і друге викликало конечність скликання церковних соборів для розгляненння справи віри і инших потреб звязаних з вірою.

Від початку християнства аж до наших днів таких церковних соборів було богато, але з них сім уважаєсь найважнійшими. Великі Вітці церкви уважають їх „сім стовпів премудрости" Божої" і дійсно вони були Премудростию Божою, бо вони упорнували порядок і життя церкви, без чого церков як фізична інституція не могла істнувати. Справді наука і дух в церкві Божий, але упорядкованнє при ній людське, над котрим завше треба наглядати і тримати в карбах уставленого віками порядку і практики.

Перший Вселенський Собор в Никеї був в 325 році по Христі. Присутними було 318 епископів, що зїхалися з цілої земської кулі. Коли взяти під розвагу, що у той час не було колії ані відповідних доріг, то уже сама їх подорож була святою і мученичою. На їх лицях було видно сліди страшного очучення. На тім Соборі був також наш великий святий Николай Чудотворець, Танасій Александрійський та инші і можна собі уявити, що і постанови сего Собору мусїли бути дуже розумні добре обдумані і прямо святі; бо вставляли їх люди не такі вужкоглядні, як хто собі думає

Остановившись аж на семім Вселенськім Соборі, на якім св. Іван Дамаскин мудро захищав значінне св. Ікон (образів), бачимо в них рішенне велкої мудрости, поваги і святости. І безперечно нам віруючим християнам православним не вільно постанови тих „сім стовпів премудрости Божої" легковажити собі. Ми мусимо стояти з тими постановами в повнім контакті і в покорі до них, бо вони святі і постановлені святими, великими мужами Христової церкви.

І сей церковний Собор під проводом Владики Митрополита Платона, котрий назначено відбути 17 липня в Вінніпегу„ є тягом тих великих соборів, котрі вставили церковний порядок. Рішення на нім повинні бути важні, так як і важною є сама церква. Репрезентанти його повинні застановлятися поважно над кождою точкою програми, бо дальше життє нашої церкви тут в Канаді буде залежати дуже богато від него. Який на дальше буде порядок в нашій церкві, така буде і робота і повага нашої церкви тут за морем. Треба знати, що церков — се ми, її члени!

Перед нашою церквою, себто перед нами робота страшно велика! Нам треба мати сталого епископа в Канаді, треба міссіонерської школи, де би вишколювалися будучі священники. Рідних Шкіл всюди при церквах, де би учились наші діти по свому читати і писати та розуміли закон Божий, катехизацію; треба мати і то конечно відповідну пресу і т. д. А на се все треба грошей, без яких нині не можна ані повернутися і про се все треба, щоби Собор подбав!

Крім сего бачимо спільний напад на нашу церков з боку протестантських сект. Наші предки робили панщину, віками були переслідувані ріжними Монголами, та мимо сего, що вони находилися в сто разів гірших условинах як ми в Канаді, все таки зберегли свою віру і нам в спадку передали, як неоціненний скарб, а ми хоч розмірно находимось в лучших обставинах, як вони находились, при таких несприлючих условинах, як тепер трудно грядучим поколінням передати свій спадок віри.

Нас розтягають на всі боки чужі і свої. Делегати Собору, а також і всі нашої церкви члени у всіх закутинах широкої Канади повинні тямити, що на нашу віру православну вимірений смертельний замах. Є партії, які удоволяються тільки тим, щоби розгромити православну церкву, яко таку, а чи свою зможуть зорганізувати хоч би вже яку таку православну), над сим не застановляються. Вони жаждуть пімсти, тільки! А котрі се, не згадую, бо тепер за висока хвиля викликати імена.

Нічого кращого нема на світі над Божу церков. Вона на земли подібна до небес. В церкві прославляється Бог Отець, Бог Син, Бог Святий Дух, прославляється Пречиста і всі святі. Словом кажучи, іствованне на сім і другім світі залежить виключно і абсолютно від великих Єтеств, до пізнання Котрих провадить нас церков від уродження аж до гробової дошки.

Тому кождий делегат Собору, як також кождий член церкви, де би не находився, повинен розуміти своє становище, що він є ягодою великій Божій виниці.

Прот. П. Божик.

Чи Федорович є дійсно православним епископом?

Цілій Канаді відомо є, що так звана Укр. Прав. Церква покликала на епископа Івана Федоровича. Наколи би се не тичилось до загальної справи нашого народу в Канаді не було би причини питати, чи є Федорович, чи властиво є він дійсним прав. епископом.

О скільки нам відомо, то Федорович не має легального свячення епископального, отже тим самим він не є і епископом.

На підставі догматичного і церковного права православної церкви, що тягнеся від часу св. апостолів — епископом може бути лише той котрого висвячують не менше два епископи, а вибраний мусить бути ціла епископами даної области.

Яке-ж свячение епископське має Федорович?

Ніяке! Його попередник Василь Кудрикївський був „висвячений" кількома священниками, а не епископами, отже він не є жаден епископ, тим самим не є епископом і Федорович! А крім сего питанне є чи Федорович був коли висвячений на священника, коли-ж ні, то він навіть не є священником! Отже є він релігійний авантурник, котрий поміг піднестись до грання ролі епископа.

На самих початках основания сеї ніби укр. прав. церкви писалося і говорилося чимало, щоби люди не вірили в те, що аранжери сеї церкви попровадять церковну організацію як слід. Інформувалося, що аранжери або просто продадуться сектантам, або основують осібне своє сектанство.

І ми не милились! Тепер уже відомо всім, що так сталося!!!

В програмі їхнього собору, котрий має відбутись у Йорктоні на 16 17 липня бачимо вже і імя Федоровича як їхнього епископа.

Що аранжери сеї ніби прав. укр. церкви виплили вже на чисту воду, як протестанти і такою зробили ціну свою церков, про те ніхто не сумнівається, бо всім ясно.

Сим чудакам-аранжерам в голові їх не могло поміститися, що будучи націоналістами і щирими Українцями можна і під російськими православними епископами, бо вони воліли продати віру своїх батьків і віру тих легкодухів, котрі пішли за ними лиш аби дїйняти своєї фантазії і личної вигоди.

Чесний і розважний чоловік розуміє, що бути Українцем можна навіть і під чужими епископами. Ось Петро Могила був з роду Румуном, а перед ним були грецькі епископи та через се Українці від своєї віри православної не уступили і ні з якою иншою вірою не вязалися.

Та в Канаді сталось цілком противно. Аранжери сеї чудацької ніби української православної церкви уступили з дороги православної на сектанську.

Від сеї хвилі український православний народ повинен розуміти куда його попровадили аранжери і берегчися від них під кождим зглядом та вертатися назад до віри своїх батьків.

О стільки відомо то аранжери свиступівської секти могли легко дістати для себе легально рукоположеного епископа і бути православними, але не хотіли, бо в сектантстві, яке вони витворили мають свої личні користи.

Та ми їм не дивуємося. Нам лиш дивно, чому народ, який з ними становить ту секту дався так легко заточати в сектантство і ще підтримувати його своїми тяжко запрацьованими центами.

Чи такого православія бажав собі український нарід? Не віримо!

До повнейного треба додати, що Федорович є жонатий, котрого жінка ще жиє, а не вдовець або монах, як се практикуєсь віками в православній церкві.

З сего виразно видно, що Свиступівці не тримаються практики прав. церкви ні догматики ані церковного права. Вони також признали зверхненьство своїм пасторам. Одним словом ціла їхня „догматика" скерована до англіканізму (Чорч оф Енгланд). Тому нікому хай не буде дивно, що свиступівці в Вінніпегу відбувають свої Богослуження в англіканській церкві, а також соборну службу в часі свойого зїзду в Йорктоні, (чому не архиєрейську, також по протестантськи), хоч мають свою церков.

ВЪ СПРАВѢ ПРАВОПИСАНІЯ.

Въ 37. числѣ „Канадійской Жизни" помѣщено що такъ „симпатики" врадили, що треба змѣняти литератирне письмо на фонетику, а назву „Жизнь" на „Ниву". Отже я отъ себе скажу, що се цѣлкомъ не потребно змѣнювати, най буде такъ якъ есть, бо мы всѣ повинни любити свое давне письмо и тѣшитися, що есть меже нами люде, що не цураются своей народности, нѣ письма, нѣ вѣри и мы се добре знаемо, що мы есьмо частиною русского народа и хочемо такъ дальше себе называти русскими якъ и до теперь.

Наколи человѣкови подерлася одежина, то ей треба змѣняти, але нынька текъ называти, а завтра инакше, сего розумны люди не робятъ, хиба якъ се межи нами робится изъ ненависти, будь якъ себе называти абы не русскимъ. Покликается на якусь Окраінску західну републику нема що и думати, бо ей нема и не знати чи она коли и буде, бо якъ бы кто хотѣвъ помочи Галичину высвободити то Украинци робятъ спольный фронтъ съ Поляками, якъ се было противъ большевиковъ.

Якъ кто до Васъ пише свои жалѣ за Галичину чи Буковину, то вытлумачѣтъ людямъ, кто сему виненъ, я ка змѣна зайшла въ Россіи, якъ изъ сего користали фарисеи помагаючи въ Россіи зробити роздоръ и киранії. Изъ тои мѣшанины скористали други, Польща забираючи Галичину, а Румынія Буковину. Теперь тоти польски прислужники выѣзджають до Канады, бо ихъ тамъ вже не треба, а що они до роботи не хотять братися, то зачинають кирити въ Канадѣ межи нами православными закладаючи якусь нову церковь.

Теперь звертаюся до всѣхъ прав. русскихъ людей, котри читають „К. Жизнь", щобы выровнали свою передплату и отновили и кто изъ русскихъ еще не читае, най запренумеруе; на тих 2 — 3 дол. кождого стане и не будемо про нихъ бѣдни, а газетѣ дуже поможемо. Чи не встидно намъ, щобы мы власными русскими силами не могли выдавати такои маленькои газетки и 2 разы на мѣсяцъ, тажъ я думаю, що мы, при доброи воли годни выдавати газету що тижня и богато больше 3 або 4 разы таку, якъ ся. Не будьмо байдужны нашимъ клопотамъ николи не буде конца.

Где же есть больше число русскихъ людей повинны сю справу добре обговорити и подтримати газету своими властными силами и до ниякои змѣни не допустити, та на конци скажу що отповѣдь священника Щербового въ 38 ч. въ сей справѣ можете уважати за отповѣдь всего русского народа въ Канадѣ.

А. Слоневскій.

ПРИВѢТЪ ВЫСОКОПРЕОСВЯЩЕННѢЙШАГО МИТРОПОЛИТА ПЛАТОНА.

10 Іюля н. с. прибылъ въ Виннипегъ Высокопреосвященнѣйшій Митрополитъ Платонъ.

Вечеромъ собралося множество прихожанъ и другихъ гостей, коло Св. Троицкой Церкви, где въ приходской школѣ привитали Достойнѣйшаго Управителя Православной Церкви на Свободной Заморской Земли С. Америки и Канады.

Церковный хоръ подъ руководствомъ о. Антонія Терещенка отспѣвалъ нѣсколька пѣсней, котори тронули до глубины сердца сѣдоглавого Митрополита Платона, который похвалилъ нашъ церковный хоръ и заявилъ, що Онъ такимъ хоромъ не постидалбыся и въ Ню Йоркѣ.

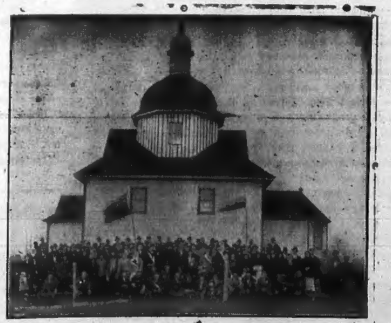

ПРАВОСЛАВНАЯ ЦЕРКОВЬ ВЪ МУНДЕРЪ, АЛЬТА.

Свящ. С. Д. Вербовый.

Куди Мы Идемъ?

Лѣтъ тому 15—20 назадъ, коли нашь русскій народъ изъ Буковины, Галиціи и Россіи пріѣхалъ въ пустиню канадійской земли, и коли получивъ широку просторонь вѣковѣчныхъ лѣсовъ, или зарослою травою степовъ, когда за съѣстными припасами ходилъ 30—40 миль въ городки за покупкой, и тіжко приносилъ на раменахъ для голодающей жены и дѣточокъ, тогда той человѣкъ вѣрилъ въ Божество, на Бога покладалъ надѣю, и не разъ плачущую жену и дѣточокъ потѣшалъ словами: „Не плачь дорогая жена, не сумуйте дѣточки, Богъ милостивъ не оставитъ насъ своей благодати и помощи, Онъ нашь Отецъ найлучшій". Въ его устъ плыла постоянная молитва, онъ и дѣточки часто заставлялъ молитися; и памятали въ обще люде на Господа Бога, дѣточки возрастали въ нищетѣ, но зато въ страсѣ Господнемъ и смиреніи, повни отцевской любови и почтенія, и не разъ сынокъ выбѣталъ изъ хаты на встрѣчу отца далеко въ корчи, смотрячи на понатесовани дерева, щобы не эблудити, такъ якъ дороги не было, абы помочи татуневи донести изъ мѣсточка поживу, тотъ сынокъ вѣрилъ що татуньо умученъ и голоденъ, и тая дѣточая любовь вскрѣпляла отцѣвскіи силы, додавала охоты до труда и воспитания сына до совершеньства. Тотъ отецъ для своихъ дѣточокъ изъ старого краю привезъ дорогоцѣнный скарбъ знаня, русскій букварь и молитвенникъ, а въ вольныи хвилѣ бувъ для дѣточокъ учителемъ, объучае грамотѣ и молитвѣ. Тогдѣ була и любовь середъ народа, никто не знавъ партій, а чуючи языкъ розговорный, узнававъ одинъ другого и народность.

По недѣлямъ и святамъ собирались на спольну молитву въ сарыи которого изъ поселенцевъ и раненько спѣшилъ 5—6 миль корчами до молитвенного дому, щобы воздати хвалу тихой молитвой Господу Богу, и упросити милости на слѣдуючій тиждень.

А если случайно в таку кольонію загостилъ священникъ-миссіонеръ, его витали радостно, обсыпали дарами кто як могъ, и отпроваджали прощаючись со слезами, къ ближайшій станціи. Не забыли наши поселенцѣ за церквы; изъ своихъ скудныхъ жертвъ строили и приукрашували, якъ было возможно. И Господь смотривъ своимъ милосерднимъ окомъ на свое созданіе, наливалъ обильно благодать, крѣпивъ на силахъ, и благословивъ ихъ труда.

Вѣковѣчныи лѣса стали зникати, подъ ними мало помалу начался открывати плодородныи нивки, сѣнокосы, а въ концѣ изъ лѣсистихъ пустинъ человѣческая рука зробила широкіи левады нивъ, съ прекрасными домами и амбарами переповненными золотой пшеничкой, овсомъ и другими землеплодами. По кольоніяхъ начали строити училища, хотя не для своего языка и письма но все за надѣей що наука ключь до знаня, и той ключь открые лучшую будучность для молодого поколѣня.

Но ту нашь народъ завелся. Въ училищахъ учили лишь того, рускую дитину, чого ему не нужно знати, или такихъ ученій и безъ учителя можь выучится. Вмѣсто релѣгіи, щобы молоде поколѣнье було вѣрнымъ горожаниномъ державы, почтило законы Божи и гусударственныи, его учили бѣгати, скакати и бросати балой, чимъ наповнили „пул-румы" и домы розпусты, кримѣнали и шпитали. Безъ науки закона Божого народъ не приносилъ хосна нѣ себѣ, нѣ державѣ, а наслѣдки того видимо днесь власными очима. Коли нынѣ старенькій отецъ зъ вѣрой въ Бога трудился, у него было всего до волѣ; и скотъ, и збоже, и гроши; а къ тому господарство взростало.

Отецъ оженивъ сына, далъ ему въ наслѣдіе господарскіи постройки, не обтяжену землю долгомъ, кое що изъ рольничихъ знарядовъ, но сынокъ по новомодному якъ началъ господарити, т. е. безъ молитвы, безъ Бога, — началъ жену убирати въ бѣлые ковнѣрцѣ, проѣжджувати на „гудъ таймы", компанія все забрала, лишаючи ему жену, дѣточки бѣдни и голодни, и его совершенного безвѣрка-атеиста, а такихъ въ Канадѣ уже довольно, и за якесь время держава увидитъ що вела политику не мудро, що лишила молоде поколѣнье на произволъ судьбы, вдоволяючи себе одной чужой мовой для вынародовленя емиграційного элемента, но то буде за поздно.

Въ церковь молодого поколѣня и ланцухомъ не затягнешь, бо замѣнимъ ему въ церковь, если танецъ лучшій. „Лучше служити діяволу и похотямъ тѣлеснымъ, якъ Богу", — каже наша молодѣжь нынѣ. А самыи родичи безсильны. Нагрозятъ на сынка або донечку, она лахи подъ паху тай до мѣста жидови воду носити и борухи бавити, що тамъ „старого" слухати або старую.

Суть законы недѣльны, но они на папери существують, а для того, що ихъ никто не пильнуе, тому и никто не хранитъ. Въ недѣлѣ танцѣ публичны, въ недѣлѣ забавы по кольоніяхъ и розпуста цѣлою силою розвивается, а все то на погибель общественну. Священникъ безсильным есть тую деморализацію искоренити, бо если выступитъ остро съ критикой, сейчасъ и проженутъ или обезчестятъ до крайности. Родичи же особенно русскіи емигранты, привыкли еще въ Европѣ то робити, що мусятъ, т. е. бути подъ строгимъ закономъ. Изъ свободы користати не умѣютъ як другіи народы и тому нашая будучность очень коротко видная и безполезная. На кольоніи найбольшой мало где увидишь русскій букварь або книжку, цѣла библіотека „Ітонс" каталогъ. Газетъ мало, бо кто ихъ буде читавъ? Гатуньо занятый отъ ночи до ночи работой, а дѣти неграмотни, бо коли еще бувъ емигрантомъ, то думавъ, що то за свой языкъ, за свое письмо, але за кольканадцять лѣтъ побуту въ Канадѣ все забувъ, забувъ якъ его родне село называеся. И чи такій отецъ дбае о науку своихъ дѣтей на родномъ языцѣ?

И ту приходимо по пословицѣ, котра говоритъ: „свое загубивъ, а чужого не знайшовъ", — зато веростае: гордость, самолюбство, зауздрость, лѣнивство, обмова и слово „я" ставлятъ на першомъ мѣстци. Нехай священникъ взывае, молитъ: посылай дитину на науку русского письма, посылай на вечерню, на науку релѣгіи, то все даромъ, а еще знайдутся мудрагелѣ, котри дерзнутъ сказати „о, що онъ навчитъ, коли самъ мало що знае". Но зайди въ любую кольонію то въ трудностію найти человѣка, щоби псальми въ церкви отчиталъ; о гласахъ, о порядку Богослуженя и говорити нема що.

А вѣдь, церковна литература наша найкрасша, найбогатѣйша, нѣгде не знайдешь того въ жадной церкви, бо такихъ писателѣвъ якъ св. Іоаннъ Дамаскаиинъ, св. Василій Вел., св. Іоаннъ Золотоустый, св. Теодоръ пѣснопѣвецъ, — никого въ свѣтѣ Богъ не обдаривъ, якъ только восточную православную церковь, и чи мы маемо то все забути, лишити и хвалитися незнаніемъ або сковеркати тіи чудесни напѣвы на всяки выдумани выгуки и скаканя при спѣвѣ?

Тому въ кого есть вѣра въ Бога и любовь до своего родного языка и письма, отозвитесь. Нехай не священникъ васъ взывае до святого и народного дѣла, але вы взывайте священника абы учивъ ваши дѣточки молитвы, читаня и писаня на своемъ родномъ языку, учивъ спѣву, якъ належится, бо св. Іоаннъ Золотоустъ каже, що кто спѣвае, тотъ два разы молится, и спѣвъ научный сильный не только Богу, але и человѣкови мило послухати, и тимъ привлечете ваши дѣточки въ церкви, тому ковчегу на морю бурь и пристрастей житейскихъ, и ни одна русска дитина не погибне въ ней для Господа Бога анѣ для нашого обездоленного, розшарпаного, опозоренного русского народа.

Тая церковь кормила руского духа въ долго-лѣтной неволи польской и нѣ одной русской дитины не выдерла неволя въ свой таборъ, лише забрала тамъ, котри гордили св. церковю и бѣднимъ обезчестиниимъ „холопомъ", а изъ того „холопа" выйшли піонери на русской ниви якъ о. Іоаннъ Наумовичъ, Михаилъ Качковскій, Маркіанъ Шашкевичъ и. о. Максимъ Сандовичъ, котрого змела австрійская куля зъ посередъ народа за св. православіе и за русскій народъ.

Отожь идѣмъ слѣдами тѣхъ любителей церкви и народности и ту из канадійской свободной земли, щобы и мы могли похвалитися середъ чужиницѣвъ такими героями, не полѣтики, але героями вѣры и любвя.

„Премудрость прославитъ себе, и середъ народа свого буде возхвалена" — говорить премудрый Сирахъ (г. 24. с. 1). А премудрость, знайдено въ исполненіи закона Божія, абы законъ Божій исполнити, потреба учитися грамотѣ ,такъ якъ весь законъ списаный нашою родною мовью, и онъ для насъ понятный лучше чужого. Тотъ самый Божій мудрецъ дальше говоритъ: Пріобрѣтайте ученіе за большое количество сребра — а вы пріобрѣчете много золота" (ч. 51. 36 с.)

Самъ царь Давидъ говоритъ: „благъ мнѣ законъ устъ твоихъ паче тисячь сребра и злата". Тому позаботѣмся научить нашихъ дѣточокъ грамоты своего языка, а объучаймо ровножь закона Божія черезъ посылку дѣточокъ въ церковь, а тогди нашія дѣти зумѣютъ жити на свѣтѣ по человѣчески, они станутъ господами тои земли, если будуть приузрашати души свои въ знаніе закона Божого и своей исторіи, а минатъ розгульную, сатанскую науку танцевъ и непотребныхъ розвеселеній. — **Радуйтеся о Господѣ.**

ТРОЦКІЙ МАЕ ЖЕЛУДКОВОГО РАКА.

По донесеніямъ изъ Москвы, Троцкій може скоро покинути свою политическую арену въ Россіи. Онъ мае желудкового рака и его подорожь для лѣченія на Кавказъ не помогла ему много. Лѣкари порадили ему снова ити до сенаторіи. Уступленіе Троцкого изъ Москви въ теперешну пору буде ровнозначне зъ политичнимъ упадкомъ.

ЖЕНЩИНА СВЯЩЕННИКОМЪ.

Такая сензація случилася въ Лондонѣ. 19-лѣтна мисъ Емилія Вимонъ достала призначеніе на пастора церкви методистовъ въ Лондонѣ. Недавно выголосила она перву проповѣдь до своихъ вѣрнихъ.

РОСТЪ ХРИСТІЯНСТВА ВЪ ПРОТЯГУ 19. СТОЛѢТІЙ.

(По свидѣтельству историковъ Turner-a и M. Fourier de Flaix-a).

Въ первомъ столѣтію Христіянъ было	500.000
Въ второмъ	2,000.000
Въ третьемъ	5,000,000
Въ четвертомъ	10,000.000
Въ пятомъ	15,000.000
Въ шестомъ	20,000.000
Въ седьмомъ	24,000.000
Въ восьмомъ	30,000.000
Въ девятомъ	40,000.000
Въ десятомъ	50,000.000
Въ одинадцатомъ	70,000.000
Въ двѣнадцатомъ	80,000 000
Въ тринадцатомъ	75,000.000
Въ черырнадцатомъ	100,000.000
Въ шеснадцатомъ	125,000 000
Въ семнадцатомъ	155,000.000
Въ восемнадцатомъ	306 000.000
Въ девятнадцатомъ	589,000.000

Свящ. С. Д. Вербовый.

ЯКЪ ДОВГО ПОЗОСТАНЕ ГАЛИЧИНА ПОДЪ ВЛАДЫЧЕСТВОМЪ ПОЛЬЩИ, А ЗЕЛЕНА БУКОВИНА ПОДЪ РУМЫНІЕЮ?

Такіи вопросы часто-густо можь слышати среди нашихъ выходцевъ изъ Галичины и Буковины, и на тую тему найбольше нашь емигрантъ веде всякого рода дебаты, на весѣляхъ, крестинахъ, похоронахъ и т. д. и всякій высказуе свое доброминѣніе после своихъ поглядовъ — не разъ даже безъ переконань.

А часами заходить межи „дипльоматы" перепалки, бо еще не довго, отъ 1920 року никотори наши емигранты так полюбили польку", що готови танцювати въ ей кружку до гробу и тотъ клятый, не ровный танецъ оставити своимъ дѣтямъ и внукамъ. Любити вороговъ и прощати ненавидящимъ насъ, учитъ самъ Божественный Спаситель Іисусъ Христосъ, но треба розумѣти, що есть любовь Божая и діявольская, а послѣдна противится воли Божіей и воли народа — „Любити враговъ" не значитъ самому ставатися ворогомъ сусѣда націи, або вѣры своей, але держати то твердо не поколибимо, не хвалитися и ставити высше всѣхъ идеаловъ свѣта, а коли „ворогъ" увидитъ не поколебимость, стойкость и витревалость, тогды онъ перестае уже бути нашимъ ворогомъ, и если не стане пріятелемъ, то по крайной мѣрѣ отдасть намъ, яко людемъ Богомъ сотвореннымъ належную честь и почтеніе.

Мы, русскій народъ походящій изъ Галичины и Буковины научились не только любити вороговъ, але научились еще горшого робити въ помежду себе самого вороговъ и причина тому не свѣдомость, не знаніе своей исторіи, вѣры и народности. Вины несвѣдомости не можь все цѣло приписати народови. бо народъ бувшій подъ владычествомъ бувшои Австріи не мавъ нагоды весь просвѣтитися, бо у его кровѣ и кости былъ зародженый страхъ до книжки еще зъ часовъ мандаторскихъ, коли брали до войска хлопского сына лишь того, который мавъ охоту до науки, за чимъ мандаторы слѣдили, и сейчасъ отдавали въ жовнѣры на неограниченное время, або на 12-лѣтную службу, але були одиницѣ, такъ зовимы шляхтичи и бояре, котори просвѣщеніемъ дойшли до сего, поставили „хлопа" а пошли въ таборъ Поляковъ або Нѣмцовъ и тимъ стали бути еще небезпечнѣйшими для церкви и народа, якъ правдивыи вороги.

Такое осталось у насъ до нынѣшного часу, отповѣдно польской поговорки: „пусьціць русіна на русіна". И коли наши передовики зачали дѣлити народъ на всяки партіи, тогды и спала неволя на насъ, якъ кара Божая, а наши братья приняти мусѣли польское и румынское ярмо, бо остали безъ помощи, суспольной и позытивной, т. е. бракло у насъ соединеныхъ силъ. Нинѣ вызволенье не мыслимое, але все знаходятся одиницы, котори выкористуютъ темный народъ подъ предлогомъ „вызволеня" и набиваютъ тимъ вызволеніемъ свои карманцы, а бѣдный народъ страдае и страдати мусить, до поки не засвѣтитъ зоря единости.

Я сказавъ, що нынѣ освобожденіе не мыслиме, такъ якъ 4 миліоны обдертого, бѣдного, русского народа въ Галичинѣ и Буковинѣ не можуть стати противъ 25 миліоновъ Поляковъ, анѣ 700 тисячь русскихъ Буковинцѣвъ, противъ Румунъ, а къ соединенію полѣтичному перешкаджае однихъ съ другими гордонъ. И вина цѣла спадае на сепаратизмъ верховодящихъ елементовъ, воспитаныхъ австрійскимъ вихованьмъ и обманомъ.

Освобожденіе може лишь тогди послѣдувати, если въ державной Руси изчезне жидовскій интернаціонализмъ а возродится правдивый націонализмъ русскій, тогди Галицко-Буковинскій русскій народъ може бути свободный отъ польско-румынского ярма, и оно скорше чи позднѣйше наступити мусить, а теперь страдаймо и сами себе познаваймо; кто мы есьмо, кто нашъ врагъ, а кто другъ.

Такое мое мнѣніе, такъ якъ вѣрю що анѣ Поляки, анѣ Румуны не продадутъ тыхъ земель партійнымъ спасителямъ, а отступятъ тіи предрѣчніи области за помочію соединеной силы, но силы одного русского политичного фронта.

Кто думае о лучшомъ выходѣ, естъ най выскаже свое мнѣніе и укаже дорогу.

ЦАРСКІЙ ЗАМОКЪ МУЗЕЕМЪ.

На Кримѣ, въ мѣсцевости Ливадія, где сьходится лѣтный царскій дворецъ, в якомъ бувшіи цари звычайно проводили лѣто. Теперѣшный россійскій урядъ постановивъ стреставровати замокъ, уставити назадъ мебли и урядити его такъ, якъ онъ выглядавъ за царскихъ временъ. Въ сей способъ стане онъ историчнымъ музеемъ, що буде давати образъ житья царского дома.

ПОПЕЛЪ ЦАРЯ НИКОЛАЯ ВЪ ФРАНЦІИ.

Генералъ Жаненъ, бувшій представитель французской миссіи на Сибири, заявивъ, что онъ въ 1920 р. привезъ до Франціи попелъ царя Николая и его родины. Говорятъ, що попелъ царскои родины передержуе великій князь Николай Николаевичъ съ тою надією, що колись помѣститъ ихъ въ отповѣдномъ монументѣ на россійской земли.

КТО ПЕРВЫЙ ИЗЪ СВЯЩЕННИКОВЪ СОБЕРЕ И ПОШЛЕ НА ФОНДЪ ПРАВ. ГАЗЕТЫ „КАНАДІЙСКАЯ ЖИЗНЬ"?

МОЛИСЯ РУСЬ!

Молися Русь,
И Богъ тебѣ
Поможетъ сновъ
Въ нуждѣ, бѣдѣ.
Лишь Богъ одинъ
Тебе спасетъ:
Обогатитъ
И надъ вся взнесетъ.

Учися, Русь!
Бей тьму, бей свѣтъ!
Бо где есть тьма
Тамъ силы нѣтъ.
Коли твой людъ
Изъ тьми прозритъ,
Тогди въ тебѣ
Все ожіетъ.

Трудися, Русь!
Богъ любитъ трудъ;
Для труда Онъ
Создалъ весь людъ.
Ори и сѣй, —
Дозрѣетъ плодъ;
Прійдутъ жнива, —
Сберетъ народъ.

Трезвися, Русь!
Бо трезвый людъ
За честь стоитъ,
Не лѣзетъ въ блудъ.
Чи съ горъ, долинъ —
Піякъ все хрунь,
Зрадникъ, подлецъ: —
Въ лице му плюнь!

Мирися Русь,
Сварню оставь!
Бо споръ не дастъ
Ни силъ, ни правъ.
Несгоду, месть —
То все покинь
Врагамъ на злость;
Рости, не гинь!

Держися, Русь,
Старыхъ святынь
Не почитай
Новыхъ родныхъ
Бо муръ старый —
Толстый, крѣпкій,
А муръ новый —
Тонкій, слабый.

Дивися, Русь,
Въ славянскій міръ,
Кто врагъ тебѣ,
Кто сердцемъ щиръ.
Чужихъ лиши,
Своихъ держись
И съ ними вразъ
Въ борьбу иди!

Крѣпися, Русь,
Отъ мукъ, невзгодъ!
Жіетъ еще
Твой славный родъ.
А хоть тебе
Продалъ подлецъ,
То се еще
Не есть конецъ.

Надѣйся, Русь
Въ тяжкой порѣ!
Заблеснетъ свѣтъ
Въ твоемъ дворѣ;
И станешь ты,
Свѣтла, сильна!
Надѣйся Русь,
Надѣйся, свята!...

Славися, Русь,
Во ты славна!
Славною ты
Всегда была.
Славися Русь,
Во ты славна!
Славися Русь,
Славись, свята!